

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-12878/2013-ERU

V Jihlavě dne 23. října 2013

Č. j. 12878-3/2013-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. 12878/2013-ERU s obviněným, kterým je [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona rozhodl

takto:

- I. Obviněný, [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, provedl v přesně nezjištěné době od 27. dubna 2013 do 13. srpna 2013 na elektroměru č. 2791230 umístěném na adrese [REDAKCE], zásah bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že do hlavního bytového jističe připojil mimo měřicí zařízení další elektrický vodič, který přes další jistič přimontoval na rozvodnou desku, napojil přímo k elektrickému bojleru, dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- II. Dle ust. § 90 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 14813.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve smyslu ust. § 159a odst. 1 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), byl dne 30. září 2013 odevzdán Policií ČR, Obvodním oddělení Rakovník, spisový materiál, č. j. [REDAKCE]

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh šetření

Dne 26. srpna 2013 ve 12:20 hodin oznámil Policii ČR telefonicky na linku 158 pan [REDAKCE], že neznámý pachatel provedl neoprávněný zásah do elektroměru č. 2791230 na adrese [REDAKCE], čímž způsobil škodu společnosti ČEZ Distribuce a.s., IČ: 24729035, se sídlem Teplická 874/8, 405 02 Děčín 4.

K věci podala dne 26. srpna 2013 podle ust. § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, vysvětlení paní [REDAKCE], zplnomocněná zástupkyně majitelky předmětného bytu, přičemž uvedla, že v dubnu 2013 zakoupila do bytu elektrický bojler na ohřev teplé vody, který byl namontován [REDAKCE]. Po provedení montáže bojleru manžel paní [REDAKCE] kontaktoval pana [REDAKCE] (dále jen „obviněný“), se kterým se domluvil na zapojení bojleru do sítě. Zda bojler zapojil správně či nikoliv neví, neboť ani ona, ani její manžel, se v elektrice nevyznají.

K věci podal dále vysvětlení dne 16. září 2013 podle ust. § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, obviněný, který uvedl, že je vyučený elektrikář bez platné zkoušky. K předmětné záležitosti uvedl, že na základě žádosti pana [REDAKCE] o připojení bojleru do elektrické sítě vyvedl kabel na zásuvku, do které se měl poté připojovat bojler, shodil jistič a bojler připojil, přičemž žádnou plombu neporušoval. Obviněný dále uvádí, že přímo do elektroměru žádný zásah neprováděl. Přidal pouze jeden jistič, který patřil k bojleru a který je umístěn v hlavním rozvaděči. Rozvaděč byl umístěn na chodbě a kabel typu CYKY 3x2,5 vedl od něj po obvodu do prostoru záchodu cca 8 m. Zásuvka se umísťovala na stěnu zhruba do úrovně bojleru. Obviněný dále konstatoval, že si nezkontroloval, že se hlavní jistič nachází ve vnitřním prostoru bytu, neboť na něm nebylo nic, co by ho upozornilo na to, že to je hlavní jistič. Obviněný si tak myslel, že se jednalo o hlavní jistič za hodinami pro daný byt a že tak dochází k připojení bojleru do okruhu za elektroměrem k bytu, neboť se standardně hlavní jističe

dávají na veřejnou chodbu a nenechávají se v bytě. Dále obviněný uvedl, že o jiné osobě, která by v bytě prováděla jiné elektrikářské práce, neví, protože byt v té době nebyl obýván, tudíž zřejmě došlo k chybnému zapojení okruhu na bojler z jeho strany.

III. Průběh příkazního řízení

Obviněný sám vypověděl policejnímu orgánu, že to byl on, kdo provedl na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením zásah bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že do hlavního bytového jističe připojil mimo měřicí zařízení další elektrický vodič, který přes další jistič, který přimontoval na rozvodnou desku, napojil přímo k elektrickému bojleru. Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě obviněný, kdo se dopustil přestupku. Správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), kdy není na základě postoupeného spisového materiálu pochyb o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, vydal příkaz o uložení pokuty.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Jak vyplývá ze spisového materiálu, obviněný se dopustil spáchání posuzovaného přestupku nedbalostí. Vzhledem k tomu, že jedním ze znaků předmětného přestupku jako takového, je pouhé zaviněné jednání obviněného, nemá správní orgán za potřebné dále rozebírat úvahy o tom, zda jednání obviněného naplňuje znaky vědomé či nevědomé nedbalosti, neboť postačí, že je prvek zavinění přítomen.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele

distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupek, kterého se měl obviněný dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy obviněný provede i přes jeho odborné znalosti zásah do odběrného elektrického zařízení tak, že v důsledku tohoto zásahu dochází k neoprávněnému odběru elektrické energie, splňuje nepochybně též kritérium společenské nebezpečnosti.

Z ust. § 28. odst. 3 energetického zákona vyplývá, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy. Tím, že obviněný do hlavního bytového jističe připojil mimo měřicí zařízení další elektrický vodič, který přes další jistič, napojil přímo k elektrickému bojleru, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, a to od provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření obviněného v dané věci, je nesporné, že obviněný si před provedením zásahu nevyžádal souhlas provozovatele přenosové soustavy, ani provozovatele distribuční soustavy.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Z vyjádření obviněného učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že obviněný přestupek spáchal nedbalostním jednáním při zapojení bojleru do elektrické sítě, nikoliv k odvracení přímo hrozícího nebo trvajícího útoku na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněného považuje za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženém v energetickém zákoně.

V. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený

energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněného porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném plynovém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu elektrických zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného spotřebitele). Obviněný přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na odběrném zařízení.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. Totéž platí, pokud se týče úmyslu přímého a nepřímého, respektive nedbalosti vědomé a nevědomé. Míru zavinění může ovlivnit například rozrušení pachatele, jeho příprava na spáchání přestupku či jeho promyšlenost. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že pachatel spáchal přestupek nedbalostním jednáním, neboť se hlavní jistič nacházel nestandardně ve vnitřním prostoru bytu a obviněný si tak myslel, že se jednalo o hlavní jistič za hodinami pro daný byt a že tak dochází k připojení bojleru do okruhu za elektroměrem k bytu, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti výrazně polehčující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Při tom dospěl správní orgán k závěru, že obviněný odběrné zařízení ohrozil, přičemž tímto jednáním způsobil škodu. Společnost ČEZ Distribuce a.s. vyčíslila náhradu za množství neoprávněně odebrané elektřiny při celodenním nepřetržitém provozu bojleru v období od 27. dubna 2013 do 26. srpna 2013 ve výši 8 100 Kč. Ohrožení odběrného zařízení a způsobení škody v přímé souvislosti s jednáním obviněného nehodnotí správní orgán jako příliš závažné. Tyto skutečnosti vnímá správní orgán při určení výše pokuty jako polehčující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele, Úřad nemá povědomí o tom, že by s uvedeným obviněným bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct,

že obviněný se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“. V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence obviněného a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 1 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000

Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Eva Dlouhá
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

